

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็น
องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

THE INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING THE HIGH PERFORMANCE ORGANIZATION OF
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF UDONTHANI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA

¹สุรีพร อย่างสวย และ ²พนายูธ เชยบาล
¹Sureeporn Yangsuay and ²Panayuth Choeybal

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ประเทศไทย
Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

¹chompoo.sureeporn@gmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : May 28, 2022; Accepted : June 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา และ 5) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาจากแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง

¹ นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำ เจริญนวัตกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้างตายตัว และแบบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและร้อยละ ระยะที่ 2 ศึกษาภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 368 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .989 และ .993 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 30 ตัวชี้วัด คือ (1) องค์ประกอบการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีมมีจำนวน 7 ตัวชี้วัด (2) องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลงมีจำนวน 7 ตัวชี้วัด (3) องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด (4) องค์ประกอบ การสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรมมีจำนวน 9 ตัวชี้วัด 2) ภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี อยู่ในระดับมาก 3) ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี อยู่ในระดับมาก 4) ภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีความสัมพันธ์กัน 5) สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยใช้ภาวะผู้นำ เจริญนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้อำนาจพยากรณ์ร้อยละ 70.00

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเจริญนวัตกรรม; ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the components and indicators of Innovative leadership of school administrators, 2) study Innovative leadership of school administrators, 3) study the high performance organization of schools, 4) study the leadership between Innovative leadership of school administrators and the high performance organization of schools, and 5)create a forecast of the schools high performance organization under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area. In the research was conducted associated with 2 phases.

The first phases was to investigate the component of the Innovative leadership of school administrators. The best practice was studied out of 3 school administrators who were selected purposively for the in-depth interviewing. There were 5 experts to verify the components and indicators of innovative leadership. The instruments were unstructured interview form and component content analysis and percentage were used in data analysis. The second phase was to study the innovative leadership of school administrators. The samples were 368 teachers. They came from stratified random sampling. The instrument was a 5 rating-scales questionnaire with the reliability of .989 and .993 respectively. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, a stepwise multiple regression analysis. The results of the research showed that 1) The components of Innovative leadership of school administrators had 4 components and 30 indicators as follows (1) 7 indicators of collaboration /team work (2) 7 indicators in Visionary for change (3) 7 indicators of the creativity component (4) 9 indicators of innovative organization climate 2)The Innovative leadership, school administrators under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area, was at in the high level. 3) The High performance organization of schools under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area, was at in the high level. 4) The Innovative leadership of school administrators and the high performance organization of schools under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area, they had a relationship. 5) The forecasting equation for the high performance organization of school. under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area, by using innovative leadership of school administrators as predictive variable 70.00 percent power,

Keywords: Innovative Leadership; High Performance Organization; Udon Thani Primary Educational Service Area Office

บทนำ

ปัจจุบันเรากำลังอยู่ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นทุกวันศตวรรษนี้เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง จึงสามารถรับความรู้ได้จากหลายช่องทางอิวิจ เดลานี (2562: 1) “การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21” ย้ำให้เห็นว่า เรากำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งปรับวิธีการปฏิบัติงานและนำเทคโนโลยีมาขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

(เนาวรัตน์ เยาวนาถ, 2562: 1) มีความคิดต่อยอดที่ทำหายจากการใช้เทคโนโลยีจนเกิดเป็นนวัตกรรม เปลี่ยนแปลงองค์การให้เกิดการแข่งขัน เพื่อให้องค์การขับเคลื่อนไปสู่ความเป็นองค์การสมรรถนะสูง การบริหารในศตวรรษที่ 21 นี้จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ (ฐิตินันท์ นันทะศรี, 2563:1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบปัญหาในการจัดการศึกษา ในเรื่องการเข้าถึงการจัดการศึกษาที่เท่าเทียมและมีคุณภาพ โรงเรียนไม่สามารถบริหารจัดการตามบริบทความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้ คุณภาพการศึกษาดำเนินไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานทั้งภายในและมาตรฐานสากล (อัมพร พินะสา, 2563: 2) อีกทั้งภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสดูเรียนน้อยลง ผู้ปกครองเดินทางไปขายแรงงานต่างถิ่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, 2563: 9) จะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บท เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนรู้ รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในทุกมิติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือว่าเป็นบุคคลสำคัญจึง ในการกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษาได้ใช้ศักยภาพที่ดีที่สุดทำงานให้เกิดผลสูงสุดมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (วิศกร ชัยเชิดชู, 2554: 1) นานโยบายสู่การปฏิบัติซึ่งเป็นหลักสำคัญของการสร้างความสำเร็จอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา (ณัชญาณุช สุดชาติ, 2561: 70-71) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จึงมุ่งเน้นพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานมีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา (สมยศ ดวงไพฑูริ และคณะ, 2563: 17-19)

นวัตกรรมจัดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา เนื่องจากนวัตกรรมการบริหารการศึกษาสามารถช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (พิสิฐธวัฒน์ กลิ่นไธสงค์, 2559: 16) ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จึงต้องใช้ความรู้ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ช่วยนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ (เนาวรัตน์ เยาวนาถ, 2562: 10) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญในการช่วยกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ เกิดสัมพันธภาพ และความร่วมมือที่ดีในการทำงาน ทำให้สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ (ณอมวรรณ ช่างทอง, 2562: 15) เข้าถึงปัญหาหรือโอกาส และสามารถขับเคลื่อนให้เกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ หรือให้เกิดการสร้างนวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร (ชัชฎาภา วัฒนธรรม, 2554: 59)

ความเป็นองค์การสมรรถนะสูง จะต้องมีความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ส่งเสริมบุคลากรขององค์การให้มีสมรรถนะและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม ตามที่องค์การกำหนด (Epstein, 2004: 23) โดยองค์การสมรรถนะ

สูงเป็นองค์การที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานขององค์การที่มุ่งเน้นที่ผู้รับบริการและผลลัพธ์ (Linder & Brooks, 2004: 26-35) มีการวางแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย และกระบวนการทำงาน บริหารผลการปฏิบัติงานขององค์การ สามารถสร้างพันธมิตรที่ดีขององค์การ อีกทั้งเป็นองค์การที่บรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ดีโดยองค์การมีการจัดโครงสร้างและการบริหาร จัดการร่วมกัน กำหนดแนวทางในการพัฒนาความสามารถหลักอย่างต่อเนื่อง (De Waal, 2007: 179-185) ดังนั้น องค์การที่มีจุดมุ่งหมายชัดเจน จึงแสวงหาแนวทางให้องค์การบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลงานมีคุณภาพสูงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพราะองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้นย่อมจะเป็นรากฐานและแนวทางที่สำคัญที่จะทำให้องค์การประสบความสำเร็จในระยะยาว (จตุรพร งามสวน, 2560: 10)

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลและผลการศึกษาก็คจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ให้เป็นองค์การสมรรถนะสูง ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงให้เท่าทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศของภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยมีเกณฑ์การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 3 คน เครื่องมือในการวิจัยในระยะที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างตายตัว (Unstructured Interview)

ขั้นตอนที่ 2 การยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด ซึ่งได้นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 มาทำการยืนยัน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2. ระยะที่ 2 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9,396 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำนวน 368 คน โดยการเปิดตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความกระจายและครอบคลุมตามขนาดของสถานศึกษา

2.2 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา จำนวน 72 ข้อ และการศึกษาความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษามีความเชื่อมั่นเท่ากับ .993 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลและเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

2.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ 1) ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) 2) สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค 3) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

ผลการวิจัย

จากศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบ และตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ซึ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 องค์ประกอบ 30 ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	จำนวนตัวชี้วัด	
	การสังเคราะห์	การศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ (Best Practices)
การมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม	7 ตัวชี้วัด	มีรายละเอียดเพิ่มเติม ของตัวชี้วัดที่ 6 เป็น 7 ตัวชี้วัด
การมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง	6 ตัวชี้วัด	ได้ตัวชี้วัดเพิ่ม 1 ตัวชี้วัด เป็น 7 ตัวชี้วัด
ความคิดสร้างสรรค์	7 ตัวชี้วัด	มีรายละเอียดเพิ่มเติม ของตัวชี้วัดที่ 3 เป็น 7 ตัวชี้วัด
การสร้างบรรยากาศองค์การ	8 ตัวชี้วัด	ได้ตัวชี้วัดเพิ่ม 1 ตัวชี้วัด เป็น 9 ตัวชี้วัด
รวม	28 ตัวชี้วัด	30 ตัวชี้วัด

จากตารางที่ 1 พบว่า มีองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ จำนวน 30 ตัวชี้วัดโดยด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลงมีจำนวน 7 ตัวชี้วัด ด้านความคิดสร้างสรรค์มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด และด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรมมีจำนวน 9 ตัวชี้วัด

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม (X_1)	4.30	0.61	มาก
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X_2)	4.33	0.61	มาก
3. ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3)	4.27	0.59	มาก
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม (X_4)	4.28	0.68	มาก
โดยรวม (X_0)	4.29	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.33$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.30$) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.28$) และด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

3. วิเคราะห์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการนำองค์การ (Y_1)	4.36	0.55	มาก
2. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Y_2)	4.30	0.57	มาก
3. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Y_3)	4.32	0.60	มาก
4. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการวัด การวิเคราะห์ การจัดการความรู้ (Y_4)	4.35	0.59	มาก
5. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Y_5)	4.36	0.59	มาก
6. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการจัดการกระบวนการ (Y_6)	4.34	0.59	มาก
7. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ (Y_7)	4.36	0.59	มาก
โดยรวม (Y_0)	4.34	0.58	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำองค์การ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร และด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X} = 4.36$ เท่ากัน) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ การจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.35$) ด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.32$) และด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 : ผลการวิเคราะห์ในการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

Model	R	R ²	Adj.R ²	S.E.est	F	Sig.
(X ₄)	.758	.574	.573	8.996	517.434	.000**
(X ₄) (X ₂)	.830	.688	.687	7.707	422.584	.000**
(X ₄) (X ₂) (X ₁)	.837	.700	.698	7.567	297.364	.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านมาพยากรณ์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ที่สุดของตัวพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา โดยมีด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม (X₄) ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X₂) และด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม (X₁) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันทำนายความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .837

5. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 สมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

ตัวพยากรณ์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูง ของสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		Sig.
	B	S.E.bj	β	t	
ค่าคงที่ (a)	13.727	3.697		3.713	.000**
1. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม (X ₄)	1.494	.135	.432	11.048	.000**
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X ₂)	1.351	.189	.319	7.153	.000**
3. ด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม (X ₁)	.829	.212	.191	3.914	.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ไปหาความสัมพันธ์ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา เป็นตัวแปรเกณฑ์ ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม (X_4) กับด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X_2) และด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม (X_1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R = .837$) ซึ่งสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 70.00 ($R^2 = .700$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษารายประกอบ ตัวชี้วัด และแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ และ 30 ตัวชี้วัด ดังนี้ คือ 1) องค์ประกอบการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด 3) องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด และ 4) องค์ประกอบการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม มีจำนวน 9 ตัวชี้วัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา เกิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยมองเห็นถึงความสำคัญที่จะสร้างนวัตกรรมเข้ามาพัฒนาสถานศึกษา เพราะปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลง มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมถึงช่วยให้องค์การสามารถพัฒนาไปได้ในโลกที่ไร้พรมแดนอย่างต่อเนื่องยั่งยืน ดังที่ อรพิน อิมรัตน์ (2561:16) กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมช่วยให้ผู้นำสามารถกำหนดทิศทางขององค์การอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ และต่อยอดการสร้างนวัตกรรมได้ สอดคล้องกับกุลชลี จงเจริญ (2562: 8) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะช่วยให้บุคลากรเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ร่วมกันในการปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์การ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำเป็นต้องพัฒนาซึ่งคุณลักษณะ องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อต่อยอดการสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษา ที่ก่อให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน และอย่างเช่นที่ ปวีณา กันธิ (2560: 6 -7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมในการทำงาน และทำงานเป็นทีม คิดสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมและเทคโนโลยี

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีพฤติกรรมในการขับเคลื่อนบุคลากร เข้าถึงปัญหา นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนางานสู่การมีนวัตกรรมในองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับที่ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560: 40) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ การประยุกต์ใช้ความสามารถ วิธีการคิด และวิธีการทำงานแนวทางใหม่ๆ ในการสร้างงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะนำไปสู่ การสร้างสรรค์นวัตกรรม สอดคล้องกับถนอมวรรณ ช่างทอง (2562: 14) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ การแสดงออกถึงลักษณะผู้นำที่มีสมรรถนะ เข้าถึงและสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ ขับเคลื่อนให้บุคคลใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อผลักดันให้องค์การประสบความสำเร็จท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับเนาวรัตน์ เยาวนาถ (2562: 10) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จะแสดงออกถึงความฉลาดความเข้าใจและเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสต่าง ๆ ด้วยความคิดที่สร้างสรรค์ สามารถใช้ความรู้ในการขับเคลื่อน และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรในการสร้างนวัตกรรม

3. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้าน ด้านการจัดการกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากของผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการออกแบบจัดการและปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการบริการ กระบวนการทำงาน โดยสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรม สร้างความร่วมมือภายในองค์กร ตอบสนองต่อความร่วมมือภายนอกองค์กร ให้ความร่วมมือกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและองค์กรต่าง ๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาต่อเป้าประสงค์ระยะยาว ดังที่ชนัญญา ธรรมศรี (2561: 26-27) กล่าวว่า องค์การสมรรถนะสูง เป็นองค์การที่มีขีดความสามารถในการเปลี่ยนแปลง เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ สอดคล้องกับ ธนัตถ์พร โคจรานนท์ (2562: 68) ที่กล่าวว่า องค์การสมรรถนะสูง คือ องค์การที่สามารถนำสมรรถนะที่ดีที่สุดของบุคลากร เพื่อสร้างความร่วมมือไปในทิศทางสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสอดคล้องกับที่ เดอ วาล (De Waal,

2007: 175-189) กล่าวว่า องค์การสมรรถนะสูง คือ องค์การที่ประสบผลสำเร็จ สามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว พัฒนาขีดความสามารถหลักขององค์การอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีมีการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวคิดทาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2557: 7-74) ที่ได้นำเสนอ การบริหารจัดการองค์การที่นำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการและ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรม เนื่องจากผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้เกิดการสร้างนวัตกรรม เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์การ รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร ประยุกต์ใช้ความสามารถ วิธีการคิด และวิธีการทำงานแนวทางใหม่ๆ เพื่อสร้างงานที่มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ ฌอนมัวร์น ช่างทอง (2562: 14) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ การแสดงออกถึงลักษณะผู้นำที่มีความสามารถในการนำกระบวนการ ความคิดสร้างสรรค์ ที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ มาขับเคลื่อนให้บุคคลใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อผลักดันให้องค์การประสบความสำเร็จท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดของฮอร์ธ และเวฮาร์ (Horth & Vehar, 2012 อ้างถึงใน เวียงวิวรรณ ทำทูล, 2557: 27-28) ที่กล่าวถึงความหมายของผู้นำ เชิงนวัตกรรมว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นกระบวนการที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างและใช้สิ่งใหม่ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของวัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563: 17) ซึ่งกล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือผู้นำที่มีความสามารถในการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการแก้ไขปัญหาขององค์กร ทำให้บุคลากรในองค์กรสร้างนวัตกรรมใหม่ขึ้นมา และทำให้องค์กรขับเคลื่อนโดยใช้แนวทางการดำเนินงานใหม่ๆ โดยการสร้างนวัตกรรมขึ้นมา เพื่อพัฒนาองค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

5. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อหาตัวพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จากองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 4 ด้าน มีตัวแปรที่ทดสอบแล้ว จำนวน 3 ด้าน คือ โดยมีด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม (X_4) กับด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X_2) และด้านการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีม (X_1) ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี และสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาได้ร้อยละ 70.00 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวที่ผู้บริหารทุกคนมีอยู่ในตัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่จะนำมาซึ่งความเป็นองค์การสมรรถนะสูง เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน สำหรับองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3) ถูกคัดออกจากสมการ อาจเนื่องจากการทดสอบความสัมพันธ์แล้วไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานในสภาพจริงนั้นผู้บริหารสถานศึกษามองว่าผู้นำที่ดีต้องสามารถปรับประยุกต์ใช้รูปแบบหรือทฤษฎีการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพขององค์กรโดยใช้นวัตกรรมเป็นฐาน หรือเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ในการนำองค์กรสู่เป้าหมาย (ผอ.1, 25 มกราคม 2565) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยอมรับ การเปลี่ยนแปลง มองภาพอนาคตของสถานศึกษา ปรับแนวคิดวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ๆ แสวงหาความรู้ ให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมในการประยุกต์ใช้ในการทำงาน และประเมิน (ผอ. 2, 27 มกราคม 2565)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 30 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) องค์ประกอบการมีส่วนร่วม/การทำงานเป็นทีมมีจำนวน 7 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลงมีจำนวน 7 ตัวชี้วัด 3) องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด และ 4) องค์ประกอบการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรมมีจำนวน 9 ตัวชี้วัด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีควรได้รับการพัฒนาในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นอันดับแรก และความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเรียงลำดับกับประเด็นอื่น ๆ ดังนั้นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีควรกระตุ้นให้บุคลากรยึดมั่นในวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและผลลัพธ์ที่มุ่งหวังจะเป็นการสร้างวัฒนธรรมของการมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อพันธกิจ ควรจัดทำเป็นเมเดลในการบริหารและแนวคิดการบริหารนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชนัญญา ธรรมศร. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมของผู้กำกับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงกรณีศึกษา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- च्छญาภา วัฒนธรรม. (2554). *เอกสารประกอบการสอน รายวิชา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ณัชฎาณัฐ สุดชาติ. (2561). *โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำของผู้บริหารและพฤติกรรมองค์การที่ส่งผลกระทบต่อองค์การสมรรถนะสูง: การวิเคราะห์อิทธิพลผ่านตัวแปรคั่นกลาง*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 14(2), 67-77.
- ฐิตินันท์ นันทะศร. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ถนอมวรรณ ช่างทอง. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา ในอำเภอท่าชนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนต์พร โคจรานนท์. (2562). *การพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษาสู่องค์การสมรรถนะสูง*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เนาวรัตน์ เยาวนาถ. (2562). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปวีณา กันถิ่น. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคมเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิสิฐธวัฒน์ กลิ่นไธสงค์. (2559). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิศวรร ชัยเชิดชู. (2554). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สมยศ ดวงไพฑุม และคณะ. (2563). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2564 สพป.อุดรธานี เขต 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (ระยะแรก 3 ปี พ.ศ. 2563-2565).* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2557). *เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2558 Public sector management quality award.* กรุงเทพฯ: วิชั่น พรินท์.
- อรพิน อิมรัตน์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อัมพร พินะสา. (2563). *สพฐ. วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ. เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงนโยบาย การบริหารการศึกษาเรื่อง สพฐ. วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ วันที่ 7 ตุลาคม 2563 ประชุมทางไกล ผ่านช่อง OBEC Channel.*
- อิร็จ เดลานี. (2562). *การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2564, จาก*
[https://www.unicef.org/thailand/th/stories/การศึกษาสำหรับศตวรรษที่-21.](https://www.unicef.org/thailand/th/stories/การศึกษาสำหรับศตวรรษที่-21)
- De Waal, (2007). *The characteristics of a high performance organization.* Business Strategy Series, 8(3), 1-10, 179-185. Retrieved September 12, 2015, from <http://www.hpocenter.nl/wp-content/uploads/2013/07/Business-Strategy-Series-2007- HPO.pdf>.
- Epstein, M. J. (2004). *The drivers and measures of success in high performance organizations.* In: Epteien, M. J. and J.F. Manzoni (eds). performance measurement and management control: superior organizations performance. Studies in managerial and financial accounting, volume 14. Elsevier, Amse]terdam.
- Linder, J.C.,and Brooks, J.D. (2004). *Transforming the public sector.* Outlook Journal, 3, 26-35.